

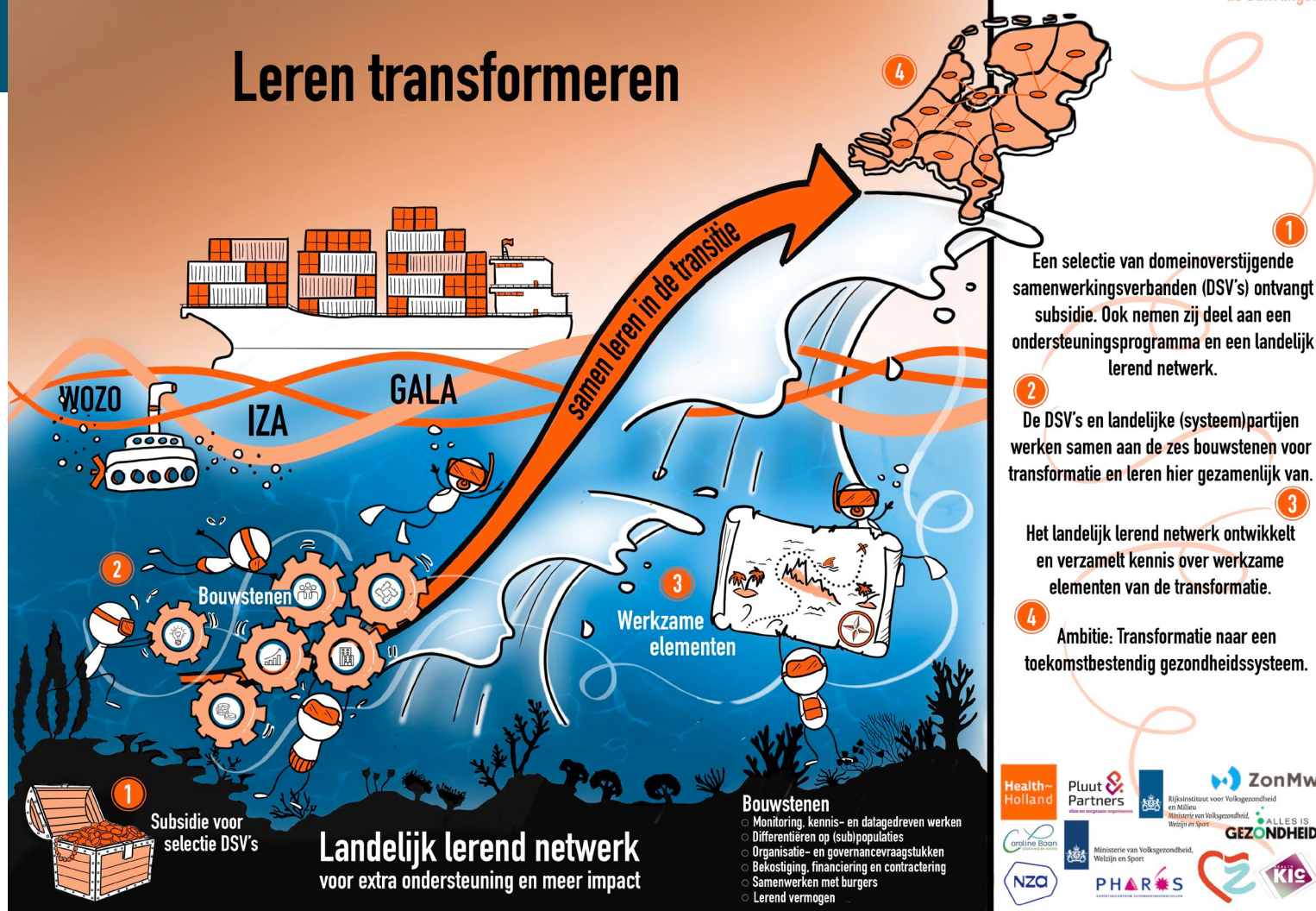
“Van honeymoon naar transformatie”

‘Domeinoverstijgend leren transformeren’

Kick-off
29 juni 2023

Leren transformeren

Subsidieoproep ‘leren transformeren, van zorg naar gezondheid’ (concept)

- Samenwerkingsverband:
 - *een meerjarig domeinoverstijgend samenwerkingsverband dat de gezondheid van inwoners bevordert door het ontplooiën van een combinatie van activiteiten/interventies gericht op het verplaatsen, voorkomen en/of vervangen van zorg, welzijn en ondersteuning.*
 - Bestaat uit:
 - Aanbieder uit het zorgdomein (cure of care);
 - Aanbieder uit het ondersteunings- of welzijnsdomein (sociaal domein);
 - Financier van zorg (gemeente, zorgverzekeraar of zorgkantoor);
 - Burgervertegenwoordiging.

Een transformatie is nodig

‘Kwaliteit verpleeghuizen zal minder worden’

Onderzoek: tekort aan zorgpersoneel op lange termijn alleen maar groter

Het zorginfarct: eindeloze wachtlijsten en oververmoeide artsen

Marjan ter Avest: ‘Systeem moet de leefwereld van jongeren dienen, niet andersom’

‘Rijke mensen leven langer en gezonder’

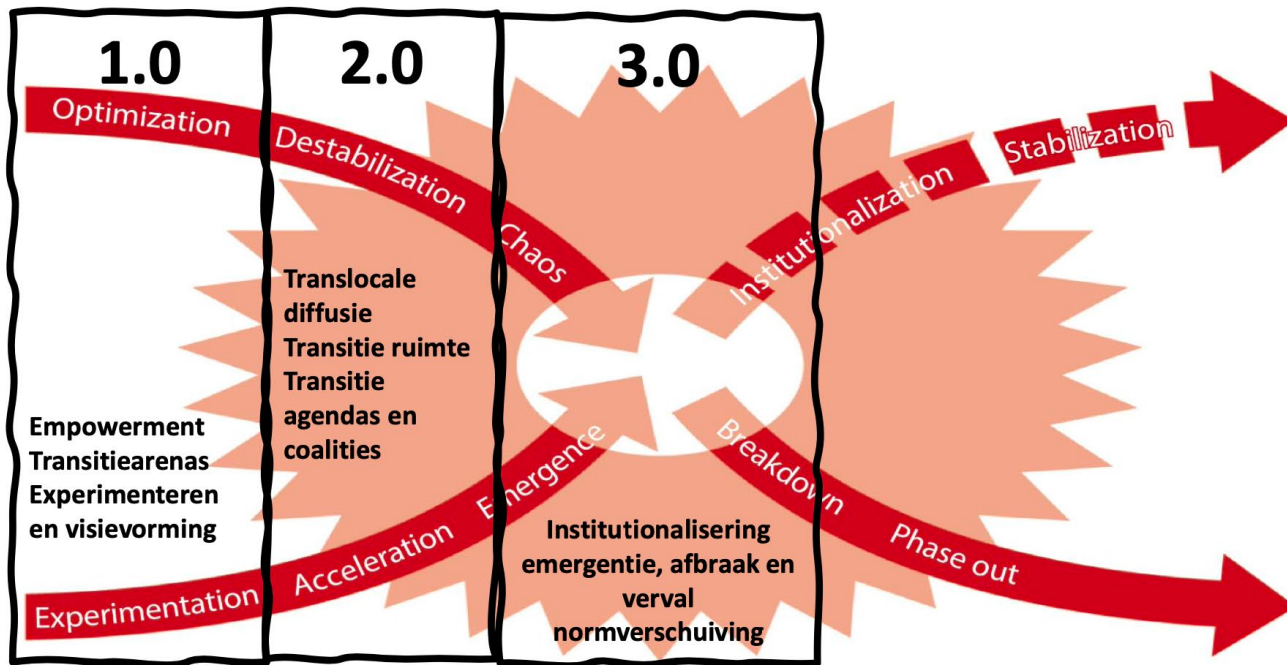
Wat is transformatie?

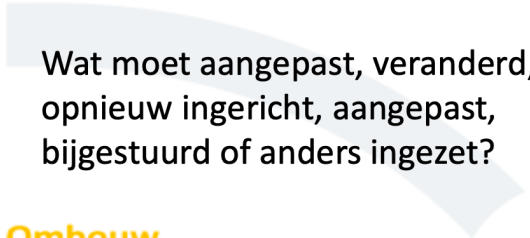
Een proces van schoksgewijze, structurele en onomkeerbare verandering over een langere termijn.

Een transformatie van het huidige zorgregime heeft grote en blijvende impact op alle actoren in het regime.

Vraagt om lef, creativiteit en innovatieve denk- en werkwijzen.

Definities o.b.v. Rotmans et al, 2001, Grin et al, 2010, Loorbach, 2014.

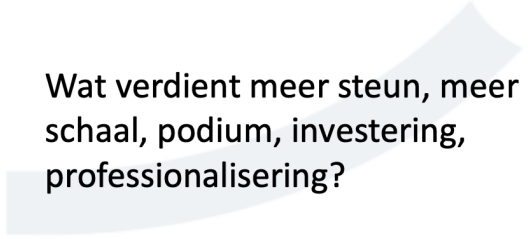
Wat moet aangepast, veranderd,
opnieuw ingericht, aangepast,
bijgestuurd of anders ingezet?

Ombouw

Bouwstenen voor de
zorgtransitie

Voortbouw

Wat verdient meer steun, meer
schaal, podium, investering,
professionalisering?

Opbouw

Wat moet er verdwijnen of
zou uitgefaseerd moeten
worden?

Afbouw

Voortbouw – bouwstenen voor de transformatie

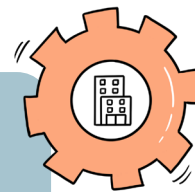
Lerend vermogen

Monitoring, kennis en
datagedreven werken

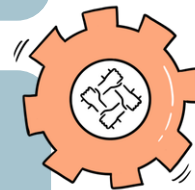
Differentiatie op
(sub)populaties

Organisatie- en
governance-
vraagstukken

Bekostiging, financiering
en contractering

Samenwerken met
burgers

Het landelijk lerend netwerk

- Is een samenwerking tussen negen landelijke partijen en de domeinoverstijgende samenwerkingsverbanden.
- Benut elkaars kennis, expertise en netwerk door laagdrempelig in contact te staan.
- Signaleert en verzamelt vragen en knelpunten via een nader te bepalen loket.
- Wijst DSV's op bestaande websites met kennis en praktijkvoorbeelden.
- Ontwikkelt en verspreidt kennis over de werkzame elementen van de transformatie.
- Wordt in co-creatie verder vormgegeven.
- Input voor het ondersteuningsprogramma.

Ondersteuningsprogramma

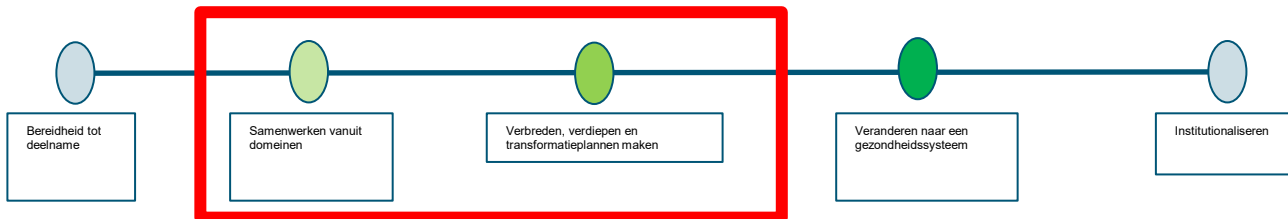
- Verschillende activiteiten om te leren en te reflecteren.
- Start vandaag met deze kick-off!
- Workshops, Webinars, vragenuurtjes en voorbereidingssubsidie.
- Fasen van ontwikkeling.

VALLEN EN OPSTAAN

**EN TUSSENDOOR
LEER IK
OOK NOG
KOPROLLEN**

Loesje

eindhoven@loesje.nl
www.loesje.nl/eindhoven

Ondersteuningsprogramma – Webinar en Workshops

- Start met deze kick-off!
- Aanvraagfase (aug-dec 2023): Webinar en per bouwsteen een workshop.
- Transformatiefase (2024-2026): in ontwikkeling en naar behoefte.

Aanvraagfase:

- Webinar: 05 oktober 2023, aanmelding binnenkort mogelijk.
- Workshops: 21 september en 09 oktober 2023, aanmelding binnenkort mogelijk.
- Ieder domeinoverstijgend samenwerkingsverband met belangstelling voor de subsidie en met aansluiting bij de ambitie.
- We stimuleren het verspreiden van opgedane kennis met de belangrijkste stakeholders binnen het eigen samenwerkingsverband.

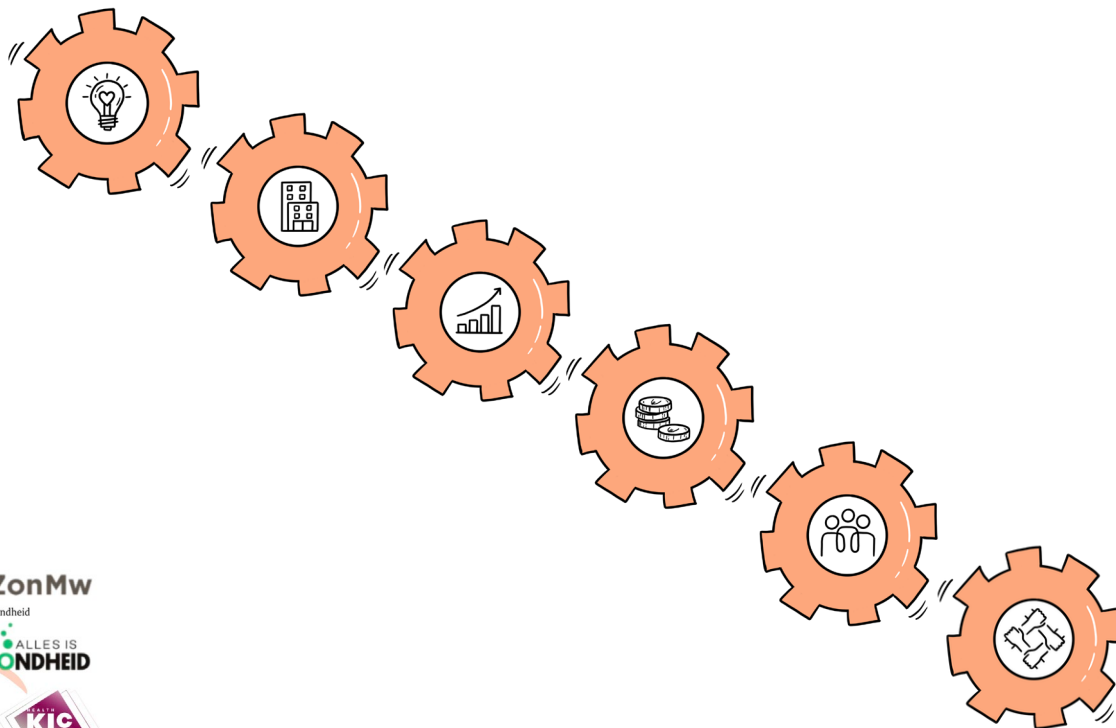
Ondersteuningsprogramma - voorbereidingssubsidie

- Doel: Verbreden van kennis en expertise op de bouwstenen van transformatie.
- Openstelling: 3 juli 2023
- Deadline: Doorlopend, uiterlijk 4 september 2023. *‘Wie het eerst komt, wie het eerste maalt’*.
- Aan te vragen: maximaal € 15.000,-. Met deze subsidie kunnen domeinoverstijgende samenwerkingsverbanden mens-, organisatie- en uitvoeringskracht vrijspelen voor:
 1. Het deelnemen aan workshops en het verbreden van kennis rondom de bouwstenen van transformatie.
 2. Het delen van deze en andere kennis binnen het samenwerkingsverband.
 3. Het voorbereiden van aanvraag voor de subsidieronde “Leren transformeren”.

Vragen?

Pitches workshops – 6 bouwstenen

6 bouwstenen van transformatie

1. Monitoring, kennis- en datagedreven werken
2. Differentiëren op (sub)populaties
3. Organisatie- en governancevraagstukken
4. Bekostiging, financiering en contractering
5. Samenwerken met burgers
6. Lerend vermogen

Monitoring, kennis- en datagedreven werken

- **Deze workshop gaat over** het met behulp van de juiste data (kwantitatief en kwalitatief) identificeren waar de grootste uitdagingen liggen op regioniveau, het definiëren en stratificeren van subpopulaties en het daarna gezamenlijk met doelgroepen doelen vaststellen en samen gericht op zoek gaan naar de juiste aanpak.
- **Het is belangrijk om** te investeren in de expertise om op basis van data en kennis te kunnen sturen. Het uiteindelijke doel is zicht krijgen op het transitieproces om hiervan te kunnen leren. Dit op verschillende momenten en niveaus (DSV, tussen DSV's en landelijk i.h.k.v. het IZA).

Monitoring, kennis- en datagedreven werken

In deze workshop leer je over het belang van data bij het maken van de juiste keuzes bij het behalen van gezondheidswinst.

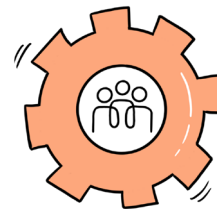
We gaan in thema's zoals:

- Belang van segmenteren en stratificeren.
- Hoe stel je de juiste vraag, wat zijn dan juiste vragen en aan wie stel je ze?
- Welke data heb je nodig en wat moet er georganiseerd worden om deze data te verkrijgen?
- Hoe duid je de verkregen data en wat doe je er vervolgens mee?

We nemen jullie mee in wat dit vraagt aan (ervarings)kennisinfrastructuur voor secundair datagebruik en analyse. Dit staat in stevige verbinding met de bestaande data-infrastructuur in de regio en op basis waarvan sturen op gezondheid i.p.v. ziekte centraal staat.

Differentiëren op (sub)populaties

Waar gaat de workshop over?

- Noodzaak van differentiatie in beleid.

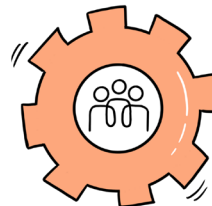
Waarom is deze workshop belangrijk?

- Met uniforme beleidsafspraken gaan we gezondheidsverschillen vergroten.

Wat leer je tijdens deze workshop?

- Achterliggende factoren en mechanismen van SEGV (WHO Europe, 2020).
- Inzicht in gezondheidsvaardigheden en analyse van 'Toegang tot de zorg' (framework levesque, 2013).
- Toepassen vier hoofdvragen voor differentiatie in beleid.
- Wat betekent dat voor mijn dagelijkse handelen als bestuurder, programmaleider en/of professional.

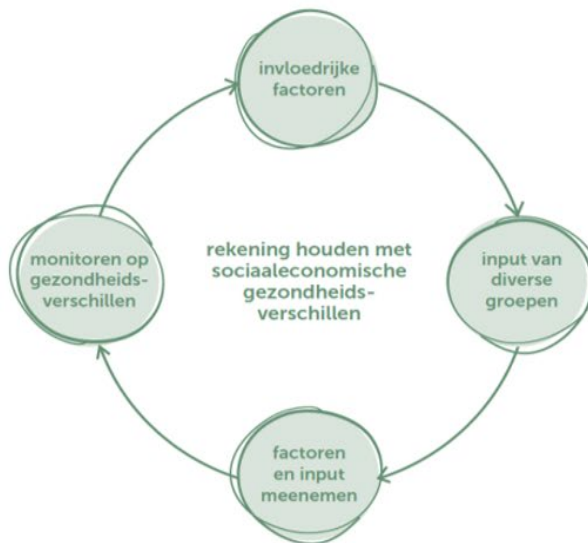
Determinanten die tot ervaren ongezondheid leiden zijn in verschillende domeinen te vinden (WHO Europe 2020)

Vier leidende vragen bij differentiatie in monitoring, evaluatie en beleid

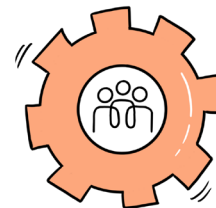
De vier leidende vragen zijn:

1. Is bekend welke factoren van invloed zijn op het ontstaan van sociaaleconomische gezondheidsverschillen?
2. Is input (bewijs, perspectieven en ervaringen) over en van verschillende patiëntengroepen opgehaald?³
3. Nemen we deze factoren, perspectieven en ervaringen mee in ons beleid en in onze adviezen?
4. Besteden we aandacht aan het monitoren en evalueren van de effecten op het ontstaan van sociaaleconomische gezondheidsverschillen?

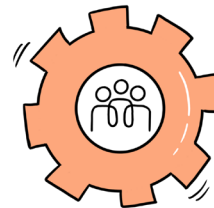
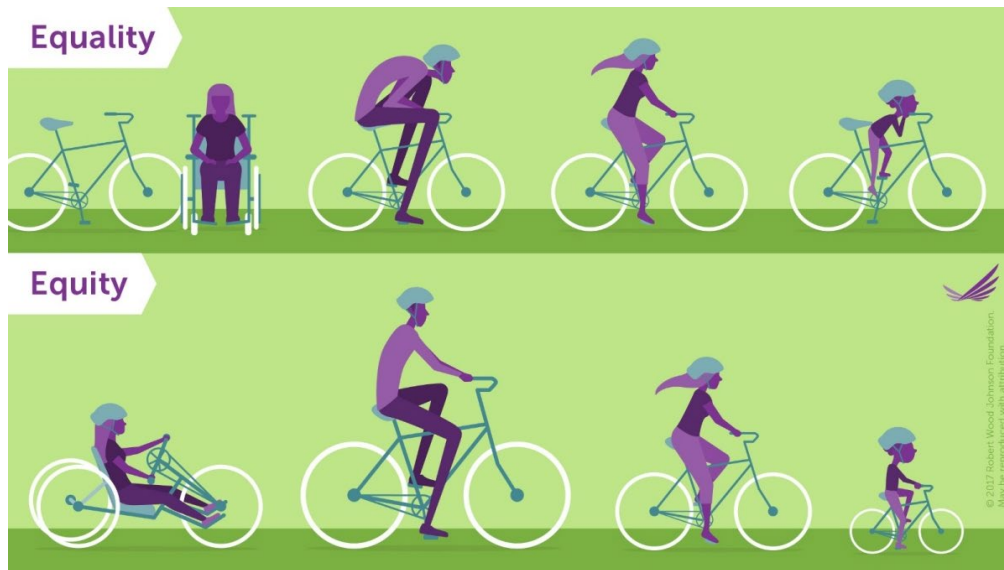

De vragen in de checklist zijn bedoeld als inspiratiebron en routekaart

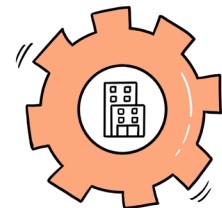
De checklist is gebaseerd op verschillende frameworks en handleidingen over 'kansengelijkheid op gezondheid' en op de Health Technology Evaluations van NICE uit 2021, de zusterorganisatie van het Zorginstituut in Engeland

Verschil met verschil verkleinen: equity versus equality

Organisatie- en governancevraagstukken

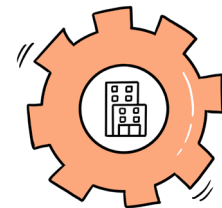
Waar gaat de workshop over?

- Hoe werk je toe naar een andere vorm van organiseren en verantwoorden, passend bij het nieuwe paradigma. Wat vraagt de transformatie van besluitvormingsprocessen en hoe organiseer je dat goed met elkaar.
- In de workshop zal, naast theorie, voldoende ruimte zijn voor uitwisseling en kennisdeling en zal daarmee voor een groot deel het karakter van intervisie hebben. Want de praktijk leert ons uiteindelijk het meest.

Waarom is deze workshop belangrijk?

- Het nieuwe paradigma vraagt om een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor gezondheid en eigenaarschap op de veranderingen, op investeren in vertrouwen en adaptief leiderschap. Het is essentieel om de besluitvormingsprocessen daar op aan te laten sluiten en mee te laten bewegen met het samenwerkingsverband.

Organisatie- en governancevraagstukken

Wat leer je tijdens deze workshop?

Je krijgt inzicht in:

- De transformatieopgave en de uitdagingen op het gebied van governance en besluitvorming die daarbij horen in de verschillende fasen van het proces.
- Wat vraagt het werken in een samenwerkingsverband van de verschillende elementen van governance en wat betekent dit qua inrichting van de samenwerking en de organisaties die daar deel van uit maken (leiderschap/sturing, verantwoording, financiering/inkoop en toezicht).
- De belangrijkste succesfactoren en belemmeringen bij het inrichten van een governance en besluitvormingsprocessen.
- De rol van leiderschap, cultuur binnen organisaties en binnen samenwerkingsverband en de financiering van het netwerk/veranderkracht.
- De wijze waarop andere samenwerkingen hun governance vorm geven en de belangrijkste lessen die zijn daarbij geleerd hebben.

Bekostiging, financiering en contractering

Waar gaat de workshop over?

- Organiseren van structurele (financiële) middelen die een domein-overstijgende aanpak blijvend bevorderen.

Waarom is dit belangrijk?

- Financiering, bekostiging en contractering vanaf het begin en in co-creatie meenemen in veranderproces.
- Financiering, bekostiging en contractering in lijn met de inhoudelijke veranderopgave.
- Focus van kleinschalig experimenteren met succesvolle oplossingen naar het opschalen en borgen ervan.

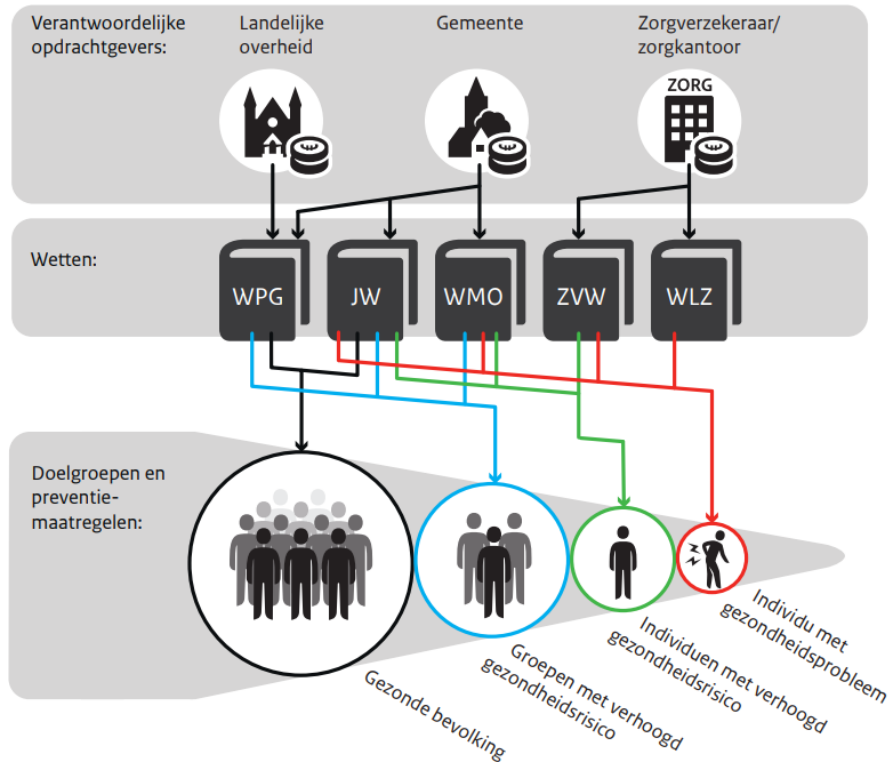
Bekostiging, financiering en contractering

Wat leer je in deze workshop?

- Eenduidige definities.
- Financiering van het veranderproces zelf (link met workshop organisatie en *governance*-vraagstukken).
- Contractering en bekostiging van interventies in de transformatie (opbouw).
- Tijdelijke financiering van frictiekosten, maar ook ombouw- en afbouwkosten.
- Mogelijkheden om (gezamenlijk) gezondheid te financieren vanuit de stelselwetten (Zvw, Wlz, Wmo, Wlz, Jw, of Wpg).
- Anders (bijv. meer relatiegericht) contracteren.
- Alternatieve bekostigingsmodellen.
- Expertise tussen DSV's uitwisselen en benutten: van elkaar leren!

Voorbeeld van gezamenlijke financiering

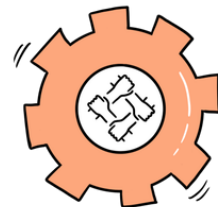
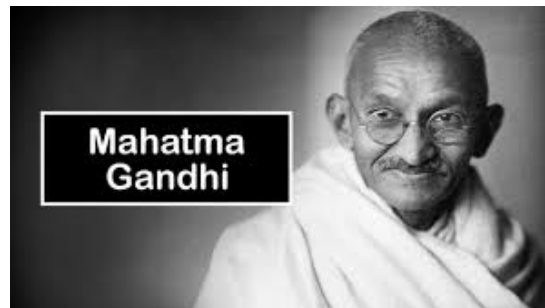

Samenwerken met bewoners

Waarom is deze workshop belangrijk?

- Samenwerken met bewoners is echt een bittere noodzaak. Zonder actieve betrokkenheid van burgers gaat de zorg zeker vastlopen.
- Bovendien:

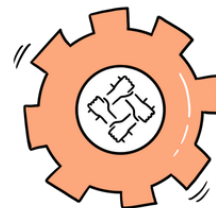
“Alles wat je voor mij doet,
maar zonder mij, doe je tegen mij.”

Samenwerken met bewoners

Wat leer je tijdens deze workshop?

- Wat verstaan we onder bewonersparticipatie?
- Verschil tussen inspraak en samenwerking.
- Wie is die bewoner dan? Wie nodig je uit aan tafel?
- Inzicht in actieve betrokkenheid van bewoners / bestaande zorgzame gemeenschappen.
- Randvoorwaarden voor goede bewonersparticipatie.

Lerend vermogen

Waar gaat de workshop over?

- Het belang van het (proactief) organiseren van lerend vermogen.
- Het vertalen van leerprocessen naar lerend vermogen. Hoe zet je de geleerde lessen ook daadwerkelijk om in actie.
- Het geven van voorbeelden en handvatten om leren en lerend vermogen in eigen DSV vorm te geven.
- Het lerend vermogen is niet enkel van belang voor de DSV, maar speelt door vele lagen, van organisatie tot het landelijk netwerk.

Lerend vermogen

Wat leer je tijdens deze workshop?

- Je leert waarom lerend vermogen zo belangrijk is in het transformatieproces. Dit doen we door uit te wisselen wat onze beelden zijn ten aanzien van lerend vermogen, en wat het inzetten op lerend vermogen je kan brengen.
- Je leert over verschillende typen van leren (ben je bezig met optimalisatie of met een echt veranderproces) en wie je bij het leerproces kan betrekken.
- Voorbeelden om het lerend vermogen in te richten.
- De randvoorwaarden om lerend vermogen goed vorm te kunnen geven in jouw DSV. Denk aan tijd, ruimte, mensen, een open houding, en wie is verantwoordelijk voor het leren?

Vragen?

Meer informatie?

- Houd onze website in de gaten, voorlopig: Juiste Zorg Op de Juiste Plek (www.zonmw.nl/nl/programma/juiste-zorg-op-de-juiste-plek)
- Schrijf je in voor de nieuwsbrief - ZonMw – Ouderen
www.zonmw.nl/nl/actueel/nieuwsbrieven/
- Schrijf je in voor de nieuwsbrief Juiste Zorg Op de Juiste Plek - VWS
www.dejuistezorgopdejuisteplek.nl/nieuwsbrief/
- Mail ons: regionalesamenwerking@zonmw.nl of zoek ons zo nog even op tijdens de lunch!

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

